

	MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO MESTA BREZNA	Číslo poradia: 13.2
	04. NOVEMBER 2020	Číslo spisu: MsÚ-2020/12230

Správa o plnení Komplexnej stratégie riešenia rómskej problematiky na roky 2016-2022 za rok 2019

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Správa o plnení Komplexnej stratégie riešenia rómskej problematiky na roky 2016-2022 za rok 2019

Materiál sa doručuje:

1. Primátor mesta
2. Zástupca primátora mesta
3. Poslanci mestského zastupiteľstva
4. Hlavná kontrolórka mesta Brezna
5. Prednosta mestského úradu
6. Vedúci odborov mestského úradu
7. Zapisovateľka
8. Komisie:
  - pre sociálnu a zdravotnú starostlivosť o občanov pri MsZ mesta Brezna

Počet listov:

Počet príloh:

Dátum vyexpedovania materiálu:

Predkladá: JUDr. Tomáš Abel, PhD. funkcia: primátor mesta Brezna	Podpis:
Vypracoval: PhDr. Janka Lemberková funkcia: vedúca OSO	Podpis:

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO MESTA BREZNA

04. NOVEMBER 2020

NÁVRH NA UZNESENIE

Číslo poradia: 13.2

Rôzne

Správa o plnení Komplexnej stratégie riešenia rómskej problematiky na roky 2016-2022 za rok 2019

Mestské zastupiteľstvo mesta Brezna

I/ berie na vedomie

Správu o plnení Komplexnej stratégie riešenia rómskej problematiky na roky 2016-2022 za rok 2019

Správa o plnení
Komplexnej stratégie riešenia rómskej problematiky na roky 2016-2022 za rok 2019

Komplexná stratégia riešenia rómskej problematiky na roky 2016-2022 bola schválená MsZ dňa 21.9.2016 uznesením č. 97/2016. Je prístupná na webovej stránke mesta, na požiadanie klientov a verejnosti v písomnej podobe na Odbore starostlivosti o obyvateľa. Plnenie dokumentu je rozdelené na obdobia jednotlivých rokov až do doby jeho platnosti. Dokument sa zaoberá problémami v oblasti bývania, zdravia a infraštruktúry, vzdelávania, sociálnych služieb a zamestnanosti. V každej z riešených oblastí bola stanovená priorita ktorú chceme dosiahnuť, z ktorej vyplývajú jednotlivé ciele a následne špecifické ciele a opatrenia. Opatrenia boli premietnuté do akčných plánov na obdobia jednotlivých rokov.

Predkladáme správu o plnení opatrení za rok 2019:

1. Bývanie zdravie a infraštruktúra

Priorita: Zvýšením osobnej zodpovednosti eliminovať problém neprispôsobivosti a znížiť napätie medzi minoritou a majoritou

Cieľ 1: Zastaviť nárast nelegálnych stavieb, sledovať migráciu rómskeho obyvateľstva a nelegálne bývanie

Špecifický cieľ: 1.1 Pravidelný monitoring lokalít

Opatrenia:

1.1.1 Mapovať a eliminovať výskyt čiernych stavieb a nelegálnych skládok

Hodnotené za rok 2018, plnenie prebieha

1.1.2 Legalizácia obydľí

V roku 2019 boli vydané dve dodatočné povolenia na stavby v rómskych osídleniach.

1.1.3 Odstraňovať nelegálne rómske obydľia

Odborom životného prostredia a stavebného poriadku bolo v roku 2019 oznámených 14 štátnych stavebných dohládov. V konaní bolo celkovo 14 stavieb. Dobrovoľne boli odstránené 2 stavby.

1.1.4 Odstraňovať nelegálne skládky

Terénni sociálni pracovníci pri návštevách jednotlivých lokalít pravidelne uskutočňujú osvetu zameranú na aktiváciu pri skvalitňovaní bývania, úprave okolia a udržiavania čistoty v blízkosti

obydlí. V každej lokalite sa v súčinnosti s TS Brezno, MsP Brezno, OO PZ organizujú sezónne brigády zamerané na likvidovanie skládok odpadu, čistenie svahov potokov, prístupových ciest a trávnatých plôch v blízkosti obydlí. Brigády boli organizované aj v mimoriadnych prípadoch, kedy to vyžadoval nežiadúci stav v lokalite. Pri výskyte nelegálnej skládky TSP poskytli poradenstvo ohľadne postupu pri jej likvidácii v spolupráci s pracovníkmi TS – Brezno. V roku 2019 bolo vydaných 17 výziev k odstráneniu nelegálnych skládok.

Cieľ 2: Zlepšiť prístup k bývaniu segregovaných skupín s dôrazom na sociálne bývanie

Špecifický cieľ: 2.1 Výstavba bytov nižšieho štandardu s aktívnym zapojením sociálne vylúčených občanov

Opatrenia:

2.1.1 Vytipovanie vhodných lokalít

Splnené

2.1.2 Vypracovať projektovú dokumentáciu

Projektová dokumentácia je spracovaná, mesto podalo žiadosť o nenávratný finančný príspevok na výstavbu bytov v systéme prestupného bývania v lokalite Hlavina.

2.1.3 Vypracovať vzorovú projektovú dokumentáciu na výstavbu bytov nižšieho štandardu

nerrelevantné

2.1.4. Vytipovať rodiny budúcich nájomníkov a zapojiť ich do procesu výstavby

T.č. opatrenie neplnené, jeho realizácia začne po schválení NFP a zahájení výstavby.

2.1.5 Vytipovať byty vo vlastníctve mesta v rámci opravy existujúceho bytového fondu na realizáciu sociálneho bývania

Zatiaľ nesplnené – termín až do roku 2022

2.1.6. Vytvoriť systém prestupného bývania

Materiál „Systém bývania s prvkami prestupného bývania v meste Brezno“ bol spracovaný v súvislosti s výzvou uvedenou v bode 2.1.2 a po realizácii výstavby nájomných bytov bude implementovaný do praxe.

Špecifický cieľ: 2.2 Riešiť problém infraštruktúry

2.2.1 Rekonštrukcia ciest a chodníkov

V roku 2019 Technické služby mesta Brezno opravili výtlky na vozovke v lokalitách Vrbová, Jarmočisko a Hlavina vrátane prístupovej cesty.

2.2.2 Sfunkčnenie a dobudovanie kanalizácie

V roku 2019 sa v lokalitách MRK kanalizácia nebudovala.

2.2.3 Budovanie a údržba verejného osvetlenia

V roku 2019 sa v lokalitách MRK uskutočňovala iba údržba verejného osvetlenia.

2.2.4. Zabezpečenie prístupu k pitnej vode

Prístup k pitnej vode je zabezpečený vo všetkých lokalitách.

Špecifický cieľ: 2.3 Zaviesť systém bezpečnosti a verejného poriadku

Opatrenia:

2.3.1. Pravidelný odvoz KO v častejších intervaloch

Z jednotlivých lokalít sú kontajnery s objemom 1100 litrov vyvážané Technickými službami mesta Brezno 2 x mesačne. V lokalitách s vyšším počtom príslušníkov MRK sa veľkoobjemové kontajnery vyprázdňujú dvakrát v týždni. V prípade potreby aj častejšie.

2.3.2 Vyvodzovať zodpovednosť voči fyzickým osobám porušujúcim zákon o nakladaní s odpadom a znečisťovaní životného prostredia

V roku 2019 bolo pracovníkmi Odboru životného prostredia na základe zistenia nežiadúceho stavu znečisťovania životného prostredia uskutočnených 17 obhliadok v teréne a 6 začatých konaní. Následne po vykonaní obhliadky boli začaté konania vo veci znečisťovania životného prostredia v lokalitách: Stromová a Vrbová. Uložená bola aj jedna sankcia. Na náklady mesta boli odstránené nelegálne skládky v lokalite Vrbová, Stromová a Predné Halny. Vlastníci a spoluvlastníci nehnuteľnosti na Stromovej ulici z vlastnej iniciatívy zorganizovali brigádu na likvidáciu komunálneho odpadu nelegálnej skládky na svojom pozemku. VOK na odvoz odpadu si vlastníci s rodinami zabezpečili svojpomocne na vlastné náklady.

2.3.3 Zaviesť kamerový systém

V súčasnosti nie je mestským kamerovým systémom pokrytá ani jedna lokalita so zvýšeným počtom MRK. Na dianie v uliciach Brezna dohliadalo 12 digitálnych zariadení. V pláne je

rozšíriť kamerový systém do viacerých lokalít mesta, no k realizácii doposiaľ nedošlo. Kamerový systém by mal monitorovať najproblémovejšie lokality (Stromová, Mládežnícka).

2.3.4. Zaviesť rómske občianske hliadky

V meste Brezno bol od decembra 2017 do júna 2019 (pokračuje kontinuálne ďalej) realizovaný projekt „Miestna občianska poriadková služba I“ v rámci ktorého bolo vytvorených 6 pracovných miest, z toho 3 pre príslušníkov MRK. Od 1. júla 2019 uvedený projekt pokračuje do 30. 6. 2021. Zamestnaných je 10 príslušníkov, z toho 5 príslušníkov je MRK. Cieľom projektu je zabezpečiť poskytovanie sociálnych a asistenčných služieb prostredníctvom činností miestnej poriadkovej služby v súčinnosti s Policajným zborom SR a Mestskou políciou Brezno.

Za rok 2019 boli hliadky súčinné pri riešení nasledovných problémov:

- 9 prípadov v oblasti ochrany maloletých a mladistvých osôb v spolupráci s políciou
- 302 prípadov v oblasti podpory dochádzky do školy u maloletých osôb
- 238 prípadov v oblasti ochrany životného prostredia,
- 317 prípadov v oblasti ochrany majetku
- 474 prípadov v oblasti ochrany zdravia a života
- 393 prípadov konfliktov medzi osobami z MRK a väčšinovým obyvateľstvom
- 112 prípadov konfliktov medzi MRK a väčšinovým obyvateľstvom pomocou hliadky mestskej polície prípadne PZ SR
- nebolo žiadne hlásenie na PZ SR/mestskú políciu o pohybe cudzích osôb , alebo motorových vozidiel v obci
- 21 spoluorganizovaných podujatí v meste
- 1 hlásenie podozrenia na nelegálny odber elektrickej energie.

2.3.5 Medializácia podniknutých opatrení, vyzdvihnutie pozitívnych príkladov

V roku 2019 bola medializácia zameraná najmä na oboznámenie občanov o termínoch sezónneho upratovania (termínov pristavení VOK v jednotlivých častiach, uliciach a lokalitách mesta Brezno).

Výzvy občanov k zodpovednému prístupu k nakladaniu s odpadom, upozornenie na riziká spojené so vznikom nelegálnych skládok, vyzdvihnutie činnosti pracovníkov TS - Brezno, predovšetkým príslušníkov MRK, pri čistení vstupu do mesta, likvidácii odpadu z okolia prístupových ciest.

Cieľ 3: Zvýšiť úroveň finančnej gramotnosti a zaviesť tréningové programy finančnej gramotnosti

Špecifický cieľ: 3.1 Riešenie problému neplatičstva

Opatrenia:

3.1.1 Uplatňovať inštitút osobitného príjemcu

Inštitút osobitného príjemcu uplatňujeme v priemere ročne u 1 647 prijímateľov, z toho 355 poberateľov dávky v hmotnej núdzi, 218 poberateľov rodičovského príspevku a 1 074 poberateľov prídavku na dieťa.

Na základe dohody s prijímateľom mesačne vykonávame zrážky predovšetkým na zabezpečenie potrieb maloletých detí:

- cestovné do školy (školský autobus zriadený v spolupráci mesto a SAD) 1 040,- Eur za 4 250 prepravených detí a od septembra do decembra bola bezplatná doprava školským autobusom, ktorým sa prepravilo 4 359 detí. A celkovo sa školským autobusom za rok 2019 prepravilo 10 487 detí.
- nedoplatky za učebné pomôcky pre Špeciálnu základnú školu v Brezne a ZŠ v Brezne vo výške 2 416,40 Eur za 603 detí
- strava a ubytovanie v internátnych školských zariadeniach pre 10 detí vo výške 97,54 Eur
- zabezpečenie plnenia vyživovacej povinnosti 30 deťom umiestneným v ústavnej starostlivosti vo výške 748,20 Eur

Za neplnenie povinnej školskej dochádzky, ktorá prekročila 60 neospravedlnených vyučovacích hodín v priebehu jedného šk. roka bolo v šk. r. 2019/2020 v priestupkovom konaní riešených 12 prípadov, s uložením finančnej sankcie 10. V týchto prípadoch taktiež na základe dohody s prijímateľom dávky motivujeme klientov k splateniu pokút. V šk. roku 2019/2020 sme zaznamenali 100% uhradených pokút vo výške 970 Eur.

3.1.2 Zefektívniť výkon osobitného príjemcu – vecná forma dávky

V súvislosti s účelnosťou využívania dávok v hmotnej núdzi, štátnych soc. dávok a prídavku na dieťa boli v pravidelných intervaloch vykonávané rôzne prednášky a besedy, ako správne nakladať s finančnými prostriedkami. Klientom z dôvodu zanedbávania starostlivosti o dieťa, ktorá sa dlhodobo nezlepšovala, bola časť dávky v hmotnej núdzi a rodičovského príspevku vyplácaná vecnou formou a to celkovo u 51 klientov, kde boli zakúpené základné potraviny a hygienické potreby v celkovej výške 1 950,- Eur.

3.1.3 Zefektívniť splácanie dlhov – záväzkov voči mestu – uzatvárať splátkové kalendáre a motivovať k dodržiavaniu finančných pravidiel-

Terénni sociálni pracovníci počas výkonu svojej práce v teréne pravidelne uskutočňujú osvetu zameranú na zodpovedný prístup k úhrade svojich záväzkov, dlhov a nedoplatkov voči mestu (KO, nájomné). Motivujú klientov k pravidelným mesačným splátkam a k efektívnemu hospodáreniu s finančnými prostriedkami za účelom znižovania dlhov. Najmä prijímatelia dávok a rodičovského príspevku cez inštitút osobitného príjemcu mesačne splácajú podlžnosti voči mestu spojené s neuhrádzaním poplatku za komunálny odpad. V roku 2019 bola takto splatená suma 7 504,30 Eur.

V roku 2019 sa exekučne vymohlo 10 601,74 EUR. Z celkového počtu 717 exekučných konaní bolo 81 exekučných konaní v roku 2019 ukončených. Neukončených exekučných konaní k 31.12.2019 zostalo 636.

Z tohto počtu nie je možné vyčleniť príslušníkov MRK, nakoľko je to údaj ktorý zahŕňa aj majoritné obyvateľstvo.

Vymáhaním dlhov exekučným konaním sa aj v roku 2019 dosiahol pozitívny efekt. Po schválení zákona o osobnom bankrote riešia dlžníci aj záväzky voči mestu vyhlásením osobného bankrotu a prostredníctvom súdneho konania. Očakáva sa, že príslušníci MRK budú uvedenú možnosť oddlženia využívať aj naďalej.

Špecifický cieľ: 3.2 Vzdelávanie v oblasti finančnej gramotnosti

3.2.1 Povinná účasť obyvateľov nájomných bytov na vzdelávaní v súvislosti s hospodárením s finančnými prostriedkami a nakladania so zvereným majetkom

Začiatkom roka 2019 sa pre obyvateľov nájomných bytov v lokalite Hlavina uskutočnila prednáška na tému finančná gramotnosť. Uvedená vzdelávacia aktivita bola realizovaná z dôvodu vzniku vysokých nedoplatkov na nájmoch po ročnom zúčtovaní. Cieľom bolo priblížiť možnosti finančného hospodárenia v rodine s dôrazom na pravidelnú úhradu nájmu a nákladov spojených s bývaním.

Prednášky sa zúčastnilo 19 osôb. Na prednáške sa zúčastnili nájomcovia a ich rodinní príslušníci, ktorí boli motivovaní k splateniu dlžných súm. V niektorých prípadoch boli uzavreté dohody na úhradu nedoplatkov formou splátok, niektoré úhrady nedoplatkov boli vykonávané zrážkami zo mzdy a tiež zrážkami formou inštitútu osobitného príjemcu.

3.2.2 Realizovať povinné vzdelávacie kurzy v oblasti finančnej gramotnosti („Rodinný rozpočet“, „Vedenie domácnosti“, „Platobná disciplína“)

TSP pri svojom výkone práce pravidelne v roku 2019 uskutočňovali osvetu zameranú na efektívne hospodárenie s finančnými prostriedkami, na hospodárne vedenie domácnosti. Klientov motivovali k zodpovednému prístupu k úhradám svojich záväzkov v rámci prevencie vzniku dlhov a nedoplatkov a tým predchádzať zhoršeniu kvality života rodiny.

Cieľ 4: Zvýšením vnútornej motivácie MRK k riešeniu svojej situácie zlepšiť vzťahy medzi minoritou a majoritou

Špecifický cieľ: 4.1 Prispôsobivým príslušníkom MRK nastaviť systém uľahčenia integrácie

4.1.1 Pomoc mesta pri uplatnení sa na trhu práce

TSP pravidelne poskytuje záujemcom o zamestnanie z radov MRK asistenciu pri napísaní žiadostí o prijatie do zamestnania a životopisov. Priebežne počas celého roka vyhľadávajú prostredníctvom internetu voľné pracovné miesta. Asistujú pri telefonickom oslovovaní potencionálnych zamestnávateľov v závodoch v blízkom okolí, ako aj pri výberových konaniach. Klienti sú opakovane motivovaní k zamestnaniu, aby zabezpečili zvýšenie príjmu do rodiny vlastnou prácou. TSP pravidelne uskutočňovali osvetu zameranú na výhody, ktoré prináša uzavretie riadnej pracovnej zmluvy – zdravotné poistenie, stravné lístky, daňový bonus a rôzne iné benefity, ktoré poskytujú zamestnávatelia.

4.1.2 Motivácia nefinančnou odmenou

TSP pravidelne organizuje kultúrno-spoločenské podujatia, stretnutia viacerých cieľových skupín a výstavy, v rámci ktorých sa prezentujú talenty mal. detí prevažne zo znevýhodneného prostredia. Motivovaní sú rôznymi cenami, spomienkovými predmetmi a vyzdvihnutím dosiahnutých výsledkov. V októbri 2019 bol pod záštitou mesta Brezna uskutočnené kultúrno – spoločenské podujatie „Horehronský bašavel“, ktorý bol finančne podporený BBSK. Uvedené podujatie malo náučno-vzdelávací charakter pre mladú generáciu a taktiež niesol myšlienku udržania tradícií našich starých rodičov.

4.1.3 Budovanie športových plôch v upravených lokalitách na efektívne využívanie voľného času

Zatiaľ nesplnené, termín plnenia do roku 2022

Cieľ 5: Zvýšiť úroveň vedomostí v oblasti starostlivosti o zdravie

Špecifický cieľ 5.1 Realizovať osvetu v oblasti zdravia a zdravotných rizík u detí a dospelých

5.1.1 Realizovať vzdelávanie s problematikou plánovaného rodičovstva a sexuálnej výchovy

V roku 2019 bola uskutočnené dve odborná prednášky určené matkám po predčasnom odchode z pôrodnice a 1 odborná prednáška zameraná na plánované rodičovstvo. TSP počas svojho výkonu v teréne denne uskutočňujú osvetu a poskytujú poradenstvo zamerané na vyššie uvedenú problematiku.

5.1.2 Zvýšiť úroveň vedomostí v oblasti očkovania, šírenia infekčných ochorení a osobnej hygieny

V roku 2019 bola uskutočnená odborná prednáška na tému infekčného kožného ochorenia (svrab). TSP počas svojho výkonu v teréne denne uskutočňujú osvetu a poskytujú poradenstvo zamerané na vyššie uvedenú problematiku. Prostredníctvom občasníka „Tereňáčik“ sú obyvatelia lokalít informovaní nie len o aktualitách dotýkajúcich sa bežného života, ale je vykonávaná aj osвета zameraná na starostlivosť o deti, kde sme sa zaoberali aj povinným očkovaním.

5.1.3 Posilňovať rodičovské kompetencie a zodpovednosť v oblasti starostlivosti o zdravie detí

V roku 2019 sme spolupracovali intenzívne s organizáciou Zdravé regióny a ich asistentom osvedy zdravia na posilnení rodičovských kompetencií v problémových rodinách zameraných najmä na zdravie detí – očkovanie, dodržiavanie liečebného režimu, pomoc rodinám s deťmi s chronickými ochoreniami, riešenie problému svojvoľného opúšťania pôrodnice matkami.

2. Vzdelávanie

Priorita: Skvalitniť systém vzdelávania a starostlivosti v rannom detstve s dôrazom na zvýšenie vzdelanostnej úrovne MRK v meste

Cieľ 6: Zvýšiť úroveň vzdelania MRK v meste

Špecifický cieľ 6.1 Zlepšiť podmienky a systém vzdelávania pre MRK

Opatrenia:

6.1.1. Zriadiť, vybudovať materskú školu od 3. roku veku dieťaťa

Mesto Brezno podalo žiadosť o nenávratný finančný príspevok v rámci výzvy „Výstavba predškolských zariadení v obciach s prítomnosťou MRK“. Žiadosť bola schválená a mesto je pred podpisom zmluvy o poskytnutie NFP.

6.1.2 Iniciovat' zavedenie povinnej predškolskej prípravy zemnou legislatívou do 18.roku dieťaťa

Nesplnené

6.1.3 Zvýšiť počet detí MRK v predškolských zariadeniach

V meste Brezno, ZŠ s MŠ Pionierska 2 sa od 1.10.2018 do 31.10.2020 realizuje aj Národný projekt Podpora predprimárneho vzdelávania detí z MRK. Projekt bude od 1.11.2020 kontinuálne pokračovať ďalej. Materskú školu, Hradby 9 navštevovalo v roku 2019 päť detí, z toho sú traja chlapci a dve dievčatá. V rámci projektu je zamestnaný v riadnom pracovnom pomere 1 asistent učiteľa a na dohodu o pracovnej činnosti koordinátor inkluzívneho vzdelávania.

6.1.4 Rozšíriť systém praktického vzdelávania pre dospelých

V roku 2019 nesplnené, termín plnenia do roku 2022

6.1.5 Iniciovat' v rámci vzdelávania na stredných odborných školách na území mesta vzdelávacie programy pre deti so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami s cieľom získať praktické zručnosti pre uplatnenie sa na trhu práce

V roku 2019 nesplnené, termín plnenia do roku 2022

6.1.6 Skvalitnenie mimoškolskej činnosti (zamerat' sa na prípravu na vyučovanie)

V spolupráci s neziskovou organizáciou MISERICORDIA, n.o. Brezno boli vytvorené podmienky na prípravu detí na vyučovanie v Centre pre dieťa a rodinu v Brezne.

V popoludňajších hodinách denne prebiehali činnosti zamerané predovšetkým na prácu s deťmi predškolského a školského veku, s mládežou a aj s rodičmi detí. Deti sa pripravovali na školské vyučovanie a zúčastňovali sa voľnočasových aktivít.

Cieľ 7: Eliminácia záškoláctva

Špecifický cieľ : 7.1 Zlepšiť zanedbávanie povinnej školskej dochádzky

Opatrenia:

7.1.1 Efektívne využívať nástroje na elimináciu záškoláctva a viesť rodičov k plneniu rodičovských kompetencií v oblasti výchovy a plnenia PŠD

Mesto Brezno v rámci výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany a kurately sa zameriava na riešenie rôznych problémov vyskytujúcich sa v rodinách. Jedným z nich je aj oblasť zanedbávania povinnej školskej dochádzky. V roku 2019 bolo doručených 10 podnetov z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny na prešetrenie pomerov v rodine z dôvodu zanedbávania povinnej školskej dochádzky. Problém je riešený priamo vykonávaním sociálneho poradenstva v rodinách, ale zaviedli sme aj nové formy boja so záškoláctvom, ktoré sú určené pre rodičov aj deti. Napriek vykonávaným opatreniam má problém záškoláctva stúpajúcu tendenciu. Snažíme sa zistiť príčiny, ktoré dieťa k vymeškávaniu vyučovania vedú, akým spôsobom a s kým trávi svoj voľný čas. Samotný problém je však najmä v rodičoch, v ich nezáujme a nedostatku osobnej zodpovednosti za riadnu výchovu svojich detí. Všetky vykonávané aktivity sú len na báze dobrovoľnosti, preto aj účasť na programoch je nízka. V roku 2019 boli zorganizované dve odborné prednášky zamerané na plnenie povinnej školskej dochádzky, ktoré boli určené rodičom s deťmi s problémom plnenia PŠD. Jedna odborná prednáška bola venovaná rodičom detí v predškolskom veku.

7.1.2 Dôsledne uplatňovať sankcie pri neplnení PŠD vrátane trestno-právnej zodpovednosti rodičov

Pri neplnení povinnej školskej dochádzky keď neospravedlnená absencia dieťaťa prekročí 15 hodín, škola dáva podnet na UPSVR a tento rozhodne o ustanovení osobitného príjemcu

prídavku na diťa. Rodičia dostanú poukaz v príslušnej hodnote, ktorý musia využiť v určenej predajni na zakúpenie a zabezpečenie potrieb pre deti.

Za neplnenie povinnej školskej dochádzky (viď v texte vyššie), ktorá prekročila 60 neospravedlnených vyučovacích hodín v priebehu jedného šk. roka, bolo v šk. r. 2018/2019 a 2019/2020 v priestupkovom konaní riešených 27 prípadov. Na OO PZ bolo odstúpených 7 prípadov, nakoľko počet vymeškaných neospravedlnených hodín prekročil hranicu 100 hodín v priebehu jedného školského roka.

7.1.3 Podpora prevenčných vzdelávacích programov a voľnočasových aktivít v školských zariadeniach

Na základných školách pracujú koordinátori rôznych činností:

- koordinátor rodinnej výchovy
- koordinátor zdravej školy
- koordinátor protidrogovej prevencie
- koordinátor environmentálnej výchovy
- koordinátor ľudských práv

Koordinátori pravidelne vyhotovujú správu činnosti a predkladajú vedeniu školy. Svoju činnosť vykonávajú formou besied, prednášok, krúžkov a záujmových útvarov, v ktorých sa zameriavajú na rôzne vzdelávacie programy.

1x ročne organizujú koncert zameraný na protidrogovú činnosť. Na začiatku školského roka vypracúvajú dotazníky zamerané na šikanu a protidrogovú činnosť, ktoré sa odborne vyhodnocujú a s dôrazom na ich výsledky sa pristupuje k riešeniu zistených problémov v jednotlivých kolektívoch tried. Koordinátori v spolupráci s odborníkmi vykonávajú protipožiarnu prevenciu formou besied a praktických ukážok. V spolupráci s pracovníkmi OO PZ (preventisti, policajní špecialisti pre prácu s komunitami, psovodi) koordinátori organizovali prednášky a besedy zamerané na vypuklé a aktuálne témy (kriminalita mládeže, šikana v školách, diskriminácia, protipožiarne opatrenia a pod.).

V spolupráci s pracovníkmi KC Banská Bystrica koordinátori ZŠ s MŠ Pionierska 2 niekoľkokrát ročne organizujú taktiež besedy zamerané na rozvoj kritického myslenia v rámci projektu „Školy za demokraciu“. S ľuďmi z rôznych sociálnych vrstiev sa stretávajú prostredníctvom projektu „Živé knižnice“. Na prvom stupni ZŠ sa stalo tradíciou organizovať besedy s hosťami rôznych zamestnaní (lekár, pekár, lesník, hasič a pod.). Cez projekt „Chuť žiť“ koordinátori učia žiakov udržať si kontrolu nad svojim stravovaním, problémy mentálnej

anorexie a bulímie. V škole sa osvedčilo aj fungovanie školského parlamentu, ktoré vedie žiakov k zodpovednosti pri plnení si svojich úloh a pri spoločnom riešení problémov.

V SZŠ Brezno majú koordinátori rodinnej a právnej výchovy pripravené aj výtvarné programy, kde formou umenia prezentujú vzťah k iným počas bežných sviatkov v roku. V spolupráci s OZ organizujú odborné prednášky zamerané na prevenciu závislosti „Stop drogám“ a v spolupráci s pracovníkmi projektu „Zdravé regióny“ žiaci absolvovali viaceré odborné prednášky v oblasti zdravého životného štýlu. Odborné prednášky a besedy taktiež organizovali v spolupráci s pracovníkmi OR HaZZ Brezno a OO PZ Brezno.

ZŠ s MŠ na MPČL organizovali prednášky na prevenciu záškoláctva a na riešenie problémov pri plnení PŠD žiakov. Veľmi obľúbené sú každoročné praktické ukážky hasenia požiarov, či práce psovodov v rámci riešenia problémov kriminality a drogových trestných činov.

ZŠ s MŠ Karola Rapoša sa po celý minulý školský rok venovala vzdelávaniu žiakov prostredníctvom prevenčných vzdelávacích programov a formou voľnočasových aktivít. Jednotliví koordinátori počas každého mesiaca zorganizovali množstvo besied, diskusií, odborných prednášok, venovali sa tvorivej činnosti detí, umeleckým vyjadreniam detí. Deti sa zúčastnili mnohých odborných prednášok zameraných na prevenciu sociálno-patologických javov a vo veľkej miere sa venovali oblasti zdravia a prevencie rôznych chorôb. Časté boli aj športové podujatia na podporu aktivity a pohybu žiakov. Tak ako v tejto škole, tak sa aj na iných základných školách uskutočnila odborná prednáška „Pohľad do zrkadla, alebo ako vidím JA“, obsahom ktorej boli témy porúch príjmu potravy, mentálna anorexia, bulímia, čo je zdravá strava a prečo sa stravovať zdravo, či výživové odporúčania. Uvedený projekt bol realizovaný v spolupráci s MP Education, s. r. o. a bol určený pre všetkých žiakov 8. ročníkov ZŠ.

7.1.4. Iniciovať zmenu legislatívy na zavedenie PŠD do 18. roku.

Nesplnené

7.1.5 Zintenzívnenie spolupráce jednotlivých partnerov za účelom zníženia zanedbávania PŠD

V rámci spolupráce mesta s výchovno vzdelávacími inštitúciami prebiehajú pravidelné stretnutia zamerané na riešenie výchovnovzdelávacích problémov a tiež na problém zanedbávania PŠD. V roku 2019 sa uskutočnili 3 stretnutia s riaditeľmi základných škôl v meste, za prítomnosti aj niektorých detských lekárov, na ktorých sa dohodli pravidlá spolupráce s TSP, sociálnymi pracovníkmi mesta, ako aj ÚPSVR.

Cieľ 8: Posilniť vzdelávací personál pre MRK

Špecifický cieľ : 8.1. Zvýšiť podiel pedagogických a odborných pracovníkov

Opatrenia:

8.1.1 Zvýšiť počet asistentov na ZŠ a v predškolských zariadeniach

ZŠ s MŠ, Pionierska 2 zamestnávala v minulom školskom roku 6,6 asistentov učiteľa (AsU), ktorí boli financovaní zo štátneho rozpočtu. Vzhľadom na počet žiakov so ŠVVP mali potrebu 18,5 asistentov. Ministerstvo školstva im navýšilo počet o 2,6 AsU. Dovtedy mali zamestnaných 4 AsU. Ich žiadosti nebolo vyhovené v plnom rozsahu.

V ŠZŠ Brezno zamestnávali pre 11 žiakov 3 AsU, ktorí boli financovaní zo štátneho rozpočtu. Išlo o nenormatívne finančné prostriedky poskytnuté priamo na AsU na základe potrieb školy a doporučení Centra špeciálno - pedagogického poradenstva na konkrétnych žiakov a ich diagnózy.

V ZŠ s MŠ na MPČL zamestnávali troch AsU financovaných zo štátneho rozpočtu. Dvaja AsU boli financovaní z projektu EŠIF. Vedenie školy by uvítalo vyšší počet AsU vzhľadom na počet žiakov s poruchami učenia a z dôvodu vysokého počtu žiakov z MRK.

ZŠ s MŠ Karola Rapoša vzhľadom na počet 42 integrovaných detí žiadali 20,8 AU, no schválili menej a zamestnávali 8,4 AsU, ktorí boli určení pre žiakov so zdravotným znevýhodnením (ZZ), boli to integrovaní žiaci s konkrétnou diagnózou. Tento počet nepokryl potreby všetkých ZZ žiakov. AsU boli financovaní zo štátneho rozpočtu. Pre deti z MRK v rovnakom počte ako ZZ im nebol pridelený žiaden AU a teda im nebolo im vyhovené v plnom rozsahu.

8.1.2 Podpora dobrovoľníckej a osvetovej práce

Dobrovoľnícka práca v tejto oblasti je realizovaná dobrovoľníkmi jednotlivých oblastí, ktorí pracujú v rôznych inštitúciách, alebo občianskych združeniach a pomáhajú pri riešení tejto problematiky či už poskytovaním poradenstva, realizáciou prednášok či neformálnych stretnutí a poskytovaním potravinovej pomoci.

3. Sociálne služby a zamestnanosť

Priorita: Aktivizácia nezamestnaných príslušníkov MRK, s využitím ponúkaných podporných programov, skvalitnenie poskytovaných sociálnych služieb pre cieľovú skupinu

Cieľ 9: Zvýšenie zamestnanosti obyvateľov z MRK

Špecifický cieľ : 9.1 Podpora zamestnanosti MRK na trhu práce

Opatrenia:

9.1.1 Využívanie národných projektov

V meste Brezno bol od decembra 2017 do júna 2019 (pokračuje kontinuálne ďalej) realizovaný projekt „Miestna občianska poriadková služba I“ v rámci ktorého bolo vytvorených 6 pracovných miest, z toho 3 pre príslušníkov MRK. Od 1. júla 2019 uvedený projekt pokračuje do 30. 6. 2021. Zamestnaných je 10 príslušníkov, z toho 5 príslušníkov je MRK.

V rámci poskytnutých finančných prostriedkov z MV SR USVRK od začiatku roka 2019 prebiehal projekt Terénnej sociálnej práce až do konca 10/2019, ktorý ďalej kontinuálne pokračuje od 11/2019 až do konca 12/2022.

Mesto Brezno od 1.10.2018 do 31.10.2020 realizuje aj Národný projekt Podpora predprimárneho vzdelávania detí z MRK. Projekt bude od 1.11.2020 kontinuálne pokračovať ďalej. V rámci projektu je zamestnaný jeden AsU a na dohodu o pracovnej činnosti koordinátor inkluzívneho vzdelávania. Materskú školu, Hradby 9 navštevovalo v roku 2019 päť detí, z toho sú traja chlapci a dve dievčatá.

Mesto je zapojené tiež do projektu Podpora opatrovateľskej služby. Z celkového počtu 72 opatrovateľiek zamestnávalo v roku 2019 jednu príslušníčku MRK a dve opatrovateľky poľskej národnosti.

9.1.2. Hľadať možnosti uplatnenia sa na trhu práce znevýhodnených UoZ

Terénni sociálni pracovníci sa aktívne zameriavajú na pomoc znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie. Motivujú klientov k ďalšiemu vzdelávaniu a k rekvalifikácii v záujme uplatnenia sa na trhu práce. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny organizuje rôzne kurzy ako opatrovateľský, účtovnícky, zvéračský, kurz počítačovej zručnosti, kurz mediácie a ďalšie. Programy aktívnej politiky trhu práce: „Podpora individuálneho poradenstva pre dlhodobo nezamestnaných“, program „Bilancia kompetencií“, projekt „Reštart pre mladých uchádzačov o zamestnanie“, program „Pripravení na prácu“, ktorý má dve fázy - inkluzívne vzdelávanie a pracovník automatizácie v strojárenskej výrobe.

V minulom roku sa pod záštitou MV SR od mája do októbra 2019 realizoval projekt „Chcem a budem pracovať“. Terénni sociálni pracovníci uskutočnili odborné prednášky na ŠZŠ Brezno a ZŠ s MŠ Pionierska 2 zamerané na potrebu vzdelávania za účelom uplatnenia sa na trhu práce a tiež na riziká spojené so vstupom na trh práce. Na prednáškach sa celkovo zúčastnilo 93 žiakov deviatych ročníkov.

9.1.3 Garancia pracovného miesta po ukončení vzdelávania (chránené dielne, absolventska prax)

V roku 2019 sa v Rozvojových službách BBSK, s. r. o., registrovanom Sociálnom podniku podarilo zamestnať 15 prevažne mladých ľudí z príslušníkov MRK. Zamestnancov z radov MRK evidujú aj Železiarne Podbrezová s aktuálnym počtom 16. Uvedených zamestnancov sa podarilo zamestnať cez projekt „Šanca pre všetkých“. V Zlievarni Hronec sa podarilo zamestnať 5 Rómov prostredníctvom projektu UPSVR „Zamestnaj sa“. Pri realizácii projektov spolupracovali TSP/TP.

9.1.4. Realizácia vzdelávacích programov, ktoré korešpondujú s aktuálnym dopytom na trhu práce

Mesto spolupracuje v tejto oblasti najmä so Strednou odbornou školou techniky a služieb, ktorá ponúka rôzne študijné odbory podľa dopytu na trhu práce, vhodné práve pre študentov zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Škola, rovnako ako všetky stredné školy v meste, poskytuje vzdelávanie v rámci sústavnej prípravy na povolanie. Žiakov na študijné a učebné odbory prijímajú na základe splnenia kritérií pre prijatie, ktoré sa riadia príslušnou legislatívou, bez akcentu na etnickú príslušnosť.

Pri praktickej príprave spolupracujú s 30 zamestnávateľmi v regióne, u ktorých žiaci vykonávajú odborný výcvik priamo na pracovisku zamestnávateľa.

V roku 2019 poskytovali vzdelávanie v 4 – ročných študijných a v 3 – ročných a 2 – ročných učebných odboroch. Nakoľko odbory majú rôznu náročnosť a zameranie, ponúkame širokú možnosť výberu pre rôzne kategórie uchádzačov. V minulom školskom roku na škole študovalo 313 žiakov, z toho 135 na technicky zameraných odboroch a 178 na odboroch služieb.

Vzdelávanie poskytovali v odboroch:

4 – ročné študijné odbory

- Strojárstvo
- Mechanik počítačových sietí

3 - ročné učebné odbory

- Hostinský, hostinská
- Predavač
- Nástrojár

2 – ročné učebné odbory:

- Strojárska výroba
- Výroba konfekcie.

Cieľ 10: Rozvoj vhodných sociálnych a komunitných služieb

Špecifický cieľ : 10.1 Podporiť rozvoj sociálnych zručností a návykov

Opatrenia:

10.1.1 Podpora fungovania KC, výstavba nového KC v najrizikovejších lokalitách

Žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na výstavbu KC bola schválená. Vzhľadom na zdĺhavé procesy verejného obstarávania a nízkemu NFP oproti rastúcim nákladom, mesto zatiaľ výstavbu zariadenia nerealizovalo.

10.1.2 Realizácia vzdelávacích a iných aktivít pre deti aj dospelých v KC

V roku 2019 sa deti zúčastnili s programom na Dni Rómov, Dni matiek a ďalších podujatiach organizovaných OSO.

10.1.3 Podpora terénnej sociálnej práce

Od júla 2017 sa v meste Brezno realizuje Národný projekt „Terénna sociálna práca a terénna práca v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít“. Počet príslušníkov MRK je i naďalej na vzostupe a v mnohopočetných rodinách pribúda aj množstvo problémov, ktoré vyžadujú asistenciu i intervenovanie zo strany TSP. Klienti s nízkym povedomím a nízkou mierou zodpovedného prístupu potrebujú pri socializácii odbornú podporu a sprevádzanie. Terénna sociálna práca na základe podobných projektov funguje takmer nepretržite od roku 2009 a praxou sa potvrdzuje potreba pokračovania v tejto ceste aj v budúcnosti. V rámci projektu v meste Brezno v súčasnosti pracujú 4 terénni sociálni pracovníci a 2 terénni pracovníci. Vo svojej práci sa zameriavajú na poradenstvo v rôznych oblastiach, ako je zamestnanosť, zdravie, bývanie, sociálno-patologické javy, financie a hospodárenie, vzdelávanie.

10.1.4 Zapájanie mimovládnych organizácií

V spolupráci s neziskovou organizáciou MISERICORDIA, n.o. Brezno sa v roku 2019 zúčastnilo 10 detí z radov MRK na vzdelávacom programe pre deti a mládež s poruchami správania. V priestoroch n.o sa deti pravidelne stretávali, venoval sa im špeciálny pedagóg aj psychológ. Pri doučovaní detí sa zlepšil ich prospech, ako aj dochádzka do školy. Tu sa venovali aj rôznym voľnočasovým aktivitám, hrám, práci na počítači a pod.

Občianske združenie LOLO JÍLO Brezno sa venuje práci s deťmi z MRK v oblasti športu.

Sú vytvorené 2 futbalové družstvá U11 a U13, kde sa tréningu zúčastňuje cca 40 detí. Majú pravidelné tréningy, pri ktorých sa im vo voľnom čase obetavo venuje Mgr. Pavel Ambros. Futbalové družstvá chodili hrať futbalové zápasy, v súčasnosti hrávajú za FK Brezno.

Špecifický cieľ 10.2. Eliminovať výskyt sociálnopatologických javov

10.2.1 Realizovať atraktívne voľnočasové aktivity pre deti z MRK motivačným spôsobom
Talentované deti z MRK navštevujú najmä Súkromnú umeleckú základnú školu Talentárium, kde navštevujú najmä odbor hudobný a tanečný. Následne majú možnosť realizovať sa okrem iného na podujatiach organizovaných mestom v rámci rôznych projektov v oblasti kultúry.

10.2.2 Skvalitniť vykonávanie opatrení v súlade so zák. č. 305/2005 Z.z.

V rámci opatrení v súlade so zákonom č. 305/2005 mesto aktívne pracuje s problémovými rodinami. Cieľom je sanácia narušeného rodinného prostredia dieťaťa. Napriek maximálnemu úsiliu boli v roku 2019 vyňaté celkovo 3 maloleté deti.

S cieľom eliminovať výskyt sociálno-patologických javov pravidelne organizujeme prednášky na rôzne témy v spolupráci s odborníkmi a dobrovoľníkmi. Prednášky zameranej na riziká zanedbávania povinnej školskej dochádzky sa zúčastnilo 12 mal. detí v sprievode svojich rodičov. Účasť na prednáške ohľadom trestno-právnej zodpovednosti mladistvých predstavovala celkovo 10 osôb.

V rámci predchádzania vzniku patologického správania je mal. deťom sprostredkovaná účasť na kultúrnych, záujmových a iných aktivitách.

Záver

Napriek maximálnemu úsiliu prináša náročná práca s marginalizovanou rómskou komunitou len pomalé napredovanie. Väčšinu cieľov a úloh sa nám podarilo a stále priebežne darí naplňovať, avšak je nevyhnutné, aby všetky zainteresované subjekty vzájomne spolupracovali. V oblasti sociálnych služieb je nevyhnutné vybudovanie a sprevádzkovanie komunitného centra, v ktorom bude priestor a podmienky pre lepšiu organizáciu aktivít pre deti i dospelých. Realizáciou všetkých opatrení sa snažíme naplniť hlavný cieľ koncepcie, ktorým je zlepšenie kvality života príslušníkov rómskej komunity, zmiernenie napätia a zlepšenie vzťahov s majoritou.